

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	172	12.04.2021	14	

4256-2021 (03.00, 09 06 00)

Lausunto luonnoksesta vapaaehtoisista covid-19-rokotuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Tiivistelmä: -

Kh § 172

Tartuntataudeista vastaava lääkäri Jutta Peltoniemi 8.4.2021:

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Turun kaupungin lausuntoa liitteenä olevasta luonnoksesta vapaaehtoisista covid-19-rokotuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1105/2020) muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta. Asian kiireellisyyden takia lausuntoa pyydetään 13.4.2021 mennessä.

Lausunto pyydetään toimittamaan osoitteella: kirjaamo@stm.fi.

Voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen vapaaehtoisista COVID-19-rokotuksista mukaan rokotukset annetaan ensin covid-19-tautiin sairastuneiden tai perustellusti sairastuneeksi epäiltyjen henkilöiden tutkimiseen, välittömään hoitoon tai huolenpitoon liittyvään tai muuta kiireellistä hoitoa antavaan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle sekä sosiaalihuollon iäkkäille henkilöille tarkoitetun asumispalvelun ja laitoshoidon toimintayksikön henkilöstölle ja asukkaille. Näiden jälkeen rokotetaan 70 vuotta täyttäneet ja vanhemmat henkilöt sekä henkilöt, joilla on joko vakavalle tai erittäin vakavalle koronavirustaudille altistava perussairaus.

Asetuksen 2 § tehty muutosehdotus etenemiseksi 16-69 -vuotiaiden kohdalla ikäperusteisessa järjestyksessä vanhemmista ikäluokista nuorempiin on lääketieteellisesti perusteltu.

THL on todennut 19.2.2021, että sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöön kuuluvien ryhmän rokottamisen jatkaminen on tässä tilanteessa valtioneuvoston asetuksen vastaista ja uusien sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuntaan kuuluvien ryhmien rokottaminen on keskeytettävä, kunnes rokotteiden saatavuus merkittävästi kohenee. THL:n mukaan rokotteet tulee kohdistaa ikääntyneille ja riskiryhmiin kuuluville.

THL ohjeistaa, että rokotusjärjestyksen kohtaan 2.2. (sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö) palataan, kun tiedetään, milloin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön rokotuksia voidaan jatkaa rokotteiden saatavuuden parantumisessa. Myös rokotusjärjestyksessä seuraavia ryhmiä tarkennetaan myöhemmin <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/tarttuminen-ja-suojautuminen-koronavirus/rokotteet-ja-koronavirus/rokotusjarjestys-ja-covid-19-taudin-riskiryhmat>

Tämä 19.2.2021 julkaistu ohjeistus on rajoittanut merkittävästi rokotusten etenemistä kriittisissä sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä. Tämän vuoksi kiireellistä hoitoa ja huolenpitoa antavat sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköt ovat valtaosin vielä rokottamatta. Erityisesti jos alueen epidemiologinen tilanne on huono kuten Turussa on, rokottamattomuus on riski sosiaali- ja terveydenhuollon välttämättömien palveluiden järjestämiselle. Tämän vuoksi on erit-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	172	12.04.2021	14	

täin tärkeää päästä laajamittaisemmin jatkamaan sote-henkilöstön rokotuksia kuin uudessa asetusehdotuksessa kuvataan.

Asetuksessa ja THL:n toimintaohjeissa kunnille mainitaan, että sairaalan kriittinen henkilöstö kuuluu ryhmään 1, mutta esimerkiksi kotihoidon henkilöstön rokottamista ei ole pidetty kiireellisenä, vaikka kotihoidossa ollaan toistuvasti lähikontaktissa iäkkäiden henkilöiden kanssa. Kaikki iäkkäät tai sairaat eivät voi terveydentilansa vuoksi ottaa koronarokotetta. On myös tullut tutkimustietoa, että rokotettu itse levittää vähemmän koronavirusta, vaikka olisi saanut tartunnan. Tämä puoltaa myös sote-henkilöstön pikaista rokottamista.

Uudessa asetusehdotuksessa ei myöskään selvästi käy ilmi, miten kriittisten sote-alan työntekijöiden rokotuksia voidaan jatkaa alueilla, joilla epidemiologinen tilanne sitä ehdottomasti edellyttää. On erittäin tärkeää saada sote-alan henkilöstön rokottamista jatkettua laajalti. Terveystieteiden tutkimuskeskeisimpiä mittareita valtioneuvoston hybridistrategiassa ja siksi terveydenhuollon henkilöstön kantokykyä koronapandemiassa on tärkeä turvata käytettävissä olevalla keinolla eli rokottamisella.

Vaikka kansallisesti mikään ammattiryhmä ei olekaan korostunut koronataartunnan saaneissa, olisi lääketieteellisesti syytä harkita tiettyjen kriittisten ammattiryhmien kuten poliisien ja varhaiskasvatuksen henkilökunnan rokottamista ennen ikäryhmäperusteista rokottamista, jos paikallinen koronatilanne on pidempään ollut hankala. Näissä ammateissa koronavarotoimien noudattaminen ei ole tosiasiallisesti mahdollista kaikkien asiakkaiden kohdalla.

Ehdotuksessa esitetään uuden väliaikaisen 2 a §:n lisäämistä rokotteiden alueellisesta kohdentamisesta. Koronarokotteiden jakelussa on lääketieteellisesti perusteltua painottaa alueita, joilla koronavirustartuntojen ilmaantuvuus on selkeästi muuta maata suurempaa. Usein näillä alueilla, kuten Varsinais-Suomessa ja Turussa, ilmaantuvuus on ollut korkea jo pitkään ja voimakkaillaan toimilla sitä ei ole saatu laskettua yhtä alas kuin pienemmällä paikkakunnilla tai alueilla. Tätä selittävät muun muassa tiheä kaupunkiväestörakenne, monikulttuurisuus sekä rajakaupunkina oleminen.

Tällaisen alueen asukkaan riski joutua sairaalahoitoon vaikean koronaviruksen infektion vuoksi on selkeästi suurempi kuin esimerkiksi pitkään perustasolla olevan maakunnan kaupungeissa. Yleensäkin kansallisen rokotusohjelman rokotuksissa on huomioitu riskiä väestötasolla eikä yksilöllisesti. Suomen nykyisessä rokotusohjelmassa rokotuksia suunnataan alueille, joissa riski vaikeaan infektiin on suurempi. Esimerkkinä toimivat kansallisessa rokotusohjelmassa puutiaisaivokuumerokotukset, jotka nykyisinkin kohdennetaan Suomessa erittäin korkean riskin alueilla eikä koko Suomeen.

Asetuksen 3 §:ään ehdotettu muutos rokotuksen antamiseen oikeutettujen henkilöiden lisäämisestä on perusteltu ja tarpeellinen, jotta turvataan pandemiatilanteessa riittävästi rokottajia.

Oheismateriaali 1

Luonnos, valtioneuvoston asetus vapaaehtoisista covid-19-rokotuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	172	12.04.2021	14	

Kaupunginjohtaja Minna Arve:

Ehdotus Kaupunginhallitus päättää antaa edellä esitetyn lausunnon luonnoksesta vapaaehtoisista covid-19-rokotuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Ari-Pekka Korhonen
johtava kaupunginsihteeri

Jakelu

laus Sosiaali- ja terveysministeriö

